

Extrakt-lehti Tärkein tutkimus. Vihreimmät ideat.

Enduro on hyväksi ympäristölle

kirjoittanut [Marc Malmqvist](#) 1.12.2016

[20005250](#)

Typpilaskeumat ja ihmisen lisääntynyt maankäyttö uhkaavat tuhansia avoimista elinympäristöistä riippuvaisia kasvi- ja eläinlajeja. Tämän ongelman voivat ratkaista moottoripyörät, jotka rikkovat maaperää ja luovat siten uusia elinmahdollisuuksia.

Moottoripyöristä erityisesti motocross- ja enduropyörät rikkovat maaperää tavalla, joka on eduksi monille hyönteisille ja selkärangattomille eläimille sekä monille sienille ja kasveille. Kuva: Mostphotos

Göteborgin ja Partillen kunnat tekivät syyskuussa 2014 erikoisen kokeen pelastaakseen uhanalaisen kasvin, kellokatkeron. Partillen kunnanekologi pyysi Partille Trialklubb -kerhoa ajamaan pyörillään Åkersjön ympäristössä, jotta kukan siementen olisi helpompi itää kohdissa, joiden maanpintaa moottoripyörien renkaat olivat möyhineet.

Göteborgin kaupunginbiologin mukaan oli hauska kokeilla jotakin uutta. Trial-kerholle tiheän kasvillisuuden tarjoama haaste oli mieluinen. Kokeilu onnistui todella hyvin. Kellokatkeroiden määrä lisääntyi 50 % heti ensimmäisenä vuonna.

Moottoripyörien sopivuudesta

Sopivissa paikoissa luonnossa ajaessaan moottoripyörät voivat tärkeällä tavalla tukea biologisen monimuotoisuuden säilymistä nykyajan umpeen kasvavissa ympäristöissä.

Typpilaskeuman takia maanpinnalle pääsee vähemmän valoa, koska tiivis kasvillisuus, kuten nokkoset, koiranputket ja angervot, kilpailee kasvutilasta ja jättää varjoonsa pieniä ja lyhytikäisiä kasvi- ja eläinlajeja, jotka ovat tottuneet elämään jatkuvasti muuttuvissa oloissa.

Tällaiset muuntuvat ympäristöt ovat aina vain harvinaisempia. Moottoripyöristä erityisesti motocross- ja enduropyörät rikkovat maanpintaa tavalla, joka on eduksi monille hyönteisille ja selkärangattomille eläimille sekä monille sienille ja kasveille.

– Renkaan rikkirepimä taimi hyötyy tästä häiriöstä, koska monet muut kasvit löytävät paikkansa moottoripyörien jälkeensä jättämistä urista. Eniten hyötyvät monet Ruotsin uhanalaisimpiin kuuluvista lajeista, koska niiden alkuperäiset elinympäristöt ovat lähes kadonneet, sanoo Gävlen korkeakoulun eläintieteen professori Nils Ryrholm.

Häiriöitä helpommin

Nils Ryrholm toimii myös Svemon, Ruotsin moottoripyörä- ja moottorikelkkaliiton, neuvonantajana kysymyksissä, jotka koskevat biologista monimuotoisuutta ja sitä, kuinka moottorikerhot voisivat vielä paremmin suojella ympäristöä ja lajiston rikkautta radoillaan.

Hän on käynyt 30–40 radalla ja auttanut kerhoja antamalla hoito-ohjeita ja toimenpide-ehtotuksia, joiden avulla biologista monimuotoisuutta voidaan tukea entistä paremmin.

– Samalla tavoin kuin mausteiden murskaaminen tuo niiden maut esiin, moottoripyörien renkaat rikkovat hiekanjyviä ja vapauttavat näin mineraaleja kasvien käyttöön. Ihmiset, jotka ovat innostuneita ajamisesta ja ajavat joka vuosi, voivat moottoripyörillään saada aikaan maanpinnan rikkoutumista monin paikoin. Se takaa jatkuvuuden.

Kasvihuonekaasut pieni ongelma

Muutama lääninhallitus eri puolilla maata ymmärtää maaperän rikkoutumisen edut ja hyödyt. Vuonna 2014 enköpingiläinen enduron MM-kisat järjestänyt Göta MS -kerho sai Uppsalan lääninhallitukselta 65 000 kruunun avustuksen paikallisen kasvi- ja eläinkunnan olojen edistämiseen ja ekologisen monimuotoisuuden tukemiseen.

Skånen, Kalmarin ja Hallandin lääninhallituksilla on meneillään kuusivuotinen Sandlife-projekti, jonka talousarvio on 70 miljoonaa ja jossa restauroidaan maaperää ja tuetaan hiekkamaan rikkomista. Näitä hiekkamaita on erityisesti sotilasalueilla, joilla biologinen monimuotoisuus on edelleen vahva.

– Moottoripyörätoimintaa pyörittävät kerhoihin kuuluvat yksityishenkilöt, jotka kustantavat harrastuksensa pääsääntöisesti itse. Siksi tällainen luonnonsuojelu on yhteiskunnalle edullista.

Toinen moottoripyörärien etu on se, että ajoratoja on varsin tasaisesti eri puolilla maata.

– Moottoripyörärien moottorit tuottavat toki kasvihuonekaasuja ja typpioksideja, mutta kuitenkin suhteellisen vähän. Tässä on kolme voittajaa: biologinen monimuotoisuus, luonnonsuojelu ja moottorikerhot, sanoo Nils Ryrholm.

kirjoittaja Marc Malmqvist

Extrakt – lehti, joka käsittelee maailman tärkeimpiä asioita